



# ДОКЛАД

№7/20.12.2024 г.

за извършен вътрешен одит

<b>Код документа:</b>	ЦКА/ДВО_ПО-07_ГПВО-01_24
<b>Период на одита:</b>	19-20 декември 2024 г.
<b>Място на одита:</b>	СА „Д. А. Ценов” – Свищов
<b>Критерии за одит:</b>	<ul style="list-style-type: none"><li>• приложимите вътрешни и външни нормативни документи</li><li>• утвърдените документи от системата за управление на качеството на СА „Д. А. Ценов“, касаещи проверяваните звена</li><li>• изисквания от стандарт ISO 9001:2015</li></ul>
<b>Одитен екип:</b>	1. Доц. д-р Любка Илиева – водещ одитор

**Докладът е изготвен от:**

Доц. д-р Любка Илиева – водещ одитор

\_\_\_\_\_  
(подпис)

**Докладът е представен на и приет от:**

доц. д-р Искра Пантелеева

Директор ЦКА

\_\_\_\_\_  
(подпис)

доц. д-р Светослав Илийчовски

Заместник-ректор "Учебна дейност и акредитация"

\_\_\_\_\_  
(подпис)



## СТОПАНСКА АКАДЕМИЯ „Д. А. ЦЕНОВ” ЦЕНТЪР ЗА КАЧЕСТВО И АКРЕДИТАЦИЯ

Настоящият доклад е изготвен на основание на Годишен план за вътрешните одити в СА „Д. А. Ценов” - ЦКАДО/ГПВО-01\_24, организирани съгласно ISO 9001:2015, „Управление на риска” и елемент „Управление на документи и записи“.

Докладът съдържа *оценка на дейностите, свързани с управлението и поддържането на СУК и съответствието им с действащите правила и процедури във вътрешните и външните нормативни актове и с утвърдените документи от Системата за управление на качеството на СА „Д. А. Ценов”, касаещи проверяваните звена.* Одитът се проведе чрез проверка на съответствието на управленските процеси и документацията на СУК с действащите правила и процедури по вътрешните и външните нормативни актове, касаещи проверяваните звена.

*Процесният одит* обхваща оценка на съответствието на процеси „Управленски процеси“ с:

- приложимите вътрешни и външни нормативни документи;
- утвърдените документи от системата за управление на качеството на СА „Д. А. Ценов“, касаещи проверяваните звена;
- изисквания от стандарт ISO 9001:2015.



# СТОПАНСКА АКАДЕМИЯ „Д. А. ЦЕНОВ”

## ЦЕНТЪР ЗА КАЧЕСТВО И АКРЕДИТАЦИЯ

### 1. Увод

На основа Годишния план за вътрешни одити на СУК (ЦКАДО/ГПВО-01/2024) и План за одит (ЦКА/ПО-04/2024) са проведени срещи на одитора с представители на одитираните звена, съгласно Заповед №1292/10.12.2024 г. на Ректора на СА.

Стопанска академия „Д. А. Ценов” – Свищов е приемник на официално откритото на 8 ноември 1936 година Висше търговско училище, преименувано през 1945 година на Висше училище за стопански и социални науки, през 1952 година – на Висш финансово-стопански институт и през 1995 година – на Стопанска академия „Димитър А. Ценов”.

Седалището на Стопанска академия „Д. А. Ценов” е в гр. Свищов. Стопанска академия „Д. А. Ценов” е държавно висше училище, специализирано за обучение на студенти, докторанти и специализанти в област на висше образование 3. „Социални, стопански и правни науки“ и за осъществяване на научноизследователска дейност в същата област. Академията е юридическо лице, което осъществява своята дейност в съответствие със Закона за висшето образование, Закона за развитието на академичния състав в Р България и другите нормативни актове, регламентиращи нейната дейност.

При оценяване на резултатите от обучението, Академията прилага Европейската система за трансфер и натрупване на кредити (ECTS). Научната политика на Академията е в съответствие с принципите, заложи в Европейската харта на учените и Кодекса за поведение при назначаване на изследователи.

Осигуряването на качеството на обучението, на академичния състав и на осъществяваните основни, управленски и спомагателни дейности в СА „Д. А. Ценов“ е в съответствие с изградените Система за управление на качеството (СУК) и Интегрирана система за управление (ИСУ).

За регламентиране дейността на висшето училище в различните области и конкретизиране устройството и дейността на различни органи и звена, Академията приема правилници и други вътрешни нормативни актове, в съответствие със ЗВО.

### 2. Цел, задачи и технология на одита

**Цел на одита:** *оценка на дейностите, свързани с управлението и поддържането на СУК и съответствието им с действащите правила и процедури във вътрешните и външните нормативни актове и с утвърдените документи от системата за управление на качеството на СА „Д. А. Ценов“, касаещи проверяваните звена.*

**Задачите на одита** са дефинирани така:

1. оценка на съответствието на управленските процеси и документацията на СУК с действащите правила и процедури по вътрешните и външните нормативни актове;
2. оценка на изпълнението на дейностите по стратегическо планиране и изпълнение на мандатната програма;
3. оценка на съответствието на процесите по управление на качеството с действащите правила и процедури по вътрешните и външните нормативни актове;
4. оценка на съответствието на процесите по управление на риска с действащите правила и процедури по вътрешните и външните нормативни актове;



## СТОПАНСКА АКАДЕМИЯ „Д. А. ЦЕНОВ“ ЦЕНТЪР ЗА КАЧЕСТВО И АКРЕДИТАЦИЯ

5. оценка на съответствието на процесите по управление на акредитацията с действащите правила и процедури по вътрешните и външните нормативни актове;

6. оценка на съответствието на процесите по финансово управление и контрол с действащите правила и процедури по вътрешните и външните нормативни актове.

**Технологията на процесния одит** включва анализ и преценка на **степента на съответствие** на управленските процеси и документацията на СУК с действащите правила и процедури по вътрешните и външните нормативни актове. В извадката бяха включени Академично ръководство, отдел „Финансово управление и контрол“, „Финансово-счетоводен отдел“, „Център за качество и акредитация“. Оценката на управленските процеси и документацията на СУК е извършена въз основа на събиране на първична информация за администрацията, обслужването, организацията и управлението на качеството в СА „Д. А. Ценов“.

### 3. Констатации от одита

#### 3.1. Общи констатации

За осигуряване качеството на обучението, на академичния състав, на научно-изследователската дейност и на осъществяваните основни управленски дейности в СА „Д. А. Ценов“ е изградена цялостна система за управление на качеството със следните компоненти:

1. идентифицирана външна и вътрешна среда, влияеща върху протичане на процесите и осъществяване на дейностите в Академията;
2. изградени органи за управление на качеството;
3. функционираща система за управление, която включва:
  - а) процедури за оценяване и поддържане на качеството на обучението, на научните изследвания, на академичния състав, проучване на студентското мнение и оповестяване на резултатите от него;
  - б) процедури за защита на интелектуалната собственост при реализацията на резултатите от научните изследвания и другите обекти на интелектуална собственост;
  - в) процедури за управление на рисковете, управлението и контрола на основните, управленските и спомагателните дейности;
  - г) процедури за финансово управление и контрол.

Ръководството на СА „Д. А. Ценов“ се ангажира да адаптира, поддържа и непрекъснато усъвършенства Системата за управление на качеството (СУК), съгласно изискванията на БДС EN ISO 9001:2015, както и да осигурява всички необходими ресурси за нейното функциониране.

Академията има ясно очертана визия, мисия, приоритети и цели за развитие на СА „Д. А. Ценов“ и механизъм за изпълнение, актуализиране, мониторинг и контрол.

Стопанска академия има действаща Мандатна програма целяща осигуряване на устойчиво развитие на Стопанска академия „Д. А. Ценов“ за периода 2020 – 2024 година, новоприета Мандатна програма за периода 2024 – 2028 година, която е разработена в



## СТОПАНСКА АКАДЕМИЯ „Д. А. ЦЕНОВ“ ЦЕНТЪР ЗА КАЧЕСТВО И АКРЕДИТАЦИЯ

съответствие със Закона за висшето образование, Закона за развитие на академичния състав в Република България, Стратегията за развитие на висшето образование в България, Националната стратегия за развитие на научните изследвания в Р България 2017-2030 г., Правилник за дейността на Стопанска академия „Д. А. Ценов“, Стратегия за развитие на Стопанска академия „Д. А. Ценов“, Стратегии за развитие на професионалните направления 3.8 Икономика и 3.7 Администрация и управление в Стопанска академия „Д. А. Ценов“, Политика за развитие на Стопанска академия „Д. А. Ценов“, разписана от МОН.

Стопанска академия има разработена и действаща Политика по качеството, Наръчник по качеството и процедури за управление на качеството. Наръчникът на СУК е основния и най-обобщен документ в Системата за управление и контрол, чрез който Ръководството на СА „Д. А. Ценов“ съобщава своята политика и цели по управлението на качеството, управление на рисковете, общото управление и контрола, организационната структура, управленските политики и процедури, необходими за постигане на поставените цели. Чрез останалите документи (процедури, работни инструкции и оперативни документи) се извършва детайлизация на Системата за управление на качеството.

Документите от СУК не противоречат на държавните нормативни и административни разпоредби, както и на приетите и утвърдени вътрешни правила на СА „Д. А. Ценов“. СУК включва *документи от вътрешен и външен произход*. Към *документите от вътрешен произход* се отнасят всички вътрешно-нормативни документи, създадени от органите за управление на СА „Д. А. Ценов“, като Правилници, Указания, Решения, Заповеди, Вътрешни правила, Статути, Стратегии, Концепции, Програми, Намерения и други. Към *документите от външен произход* се отнасят всички видове актуални нормативни документи от действащото законодателство на страната, стандарти и всички други документи от външен произход, оказващи въздействие върху дейността на СА „Д. А. Ценов“.

За **управление на документите** от Системата за управление на качеството е създадена процедура **УПРАВЛЕНИЕ НА ДОКУМЕНТИТЕ**, в която са регламентирани реда за съставянето, проверяването, одобряването, утвърждаването, идентифицирането, размножаването, разпределянето, контролирането, изменението, предпазването от неправомерно използване на остарели документи, съхранението (архивирането) и унищожаването на всички документи по управление на качеството, използвани в Стопанска академия, както и управлението на документите с външен произход.

**Управлението на записите по качеството** се извършва съгласно процедура **УПРАВЛЕНИЕ НА ЗАПИСИТЕ ПО КАЧЕСТВОТО**, която регламентира правилата за идентифициране, събиране, индексирание, достъп, картотекиране, предпазване, съхранение, изземване и унищожаване на записите по качеството, които се водят в



## СТОПАНСКА АКАДЕМИЯ „Д. А. ЦЕНОВ” ЦЕНТЪР ЗА КАЧЕСТВО И АКРЕДИТАЦИЯ

Стопанска академия за доказване на ефективността на Системата за управление на качеството и изпълнение на изискванията за качеството.

На 21.02.2024 г. е проведен Съвет по качеството, в който са разгледани дейностите по осигуряване на качеството, разглеждани са и анализирани политиката по качеството, целите по качеството и оценката на външните и вътрешните обстоятелства, отчитани са рисковете, които произтичат от промените във вътрешната и външната среда на Академията, анализирани са резултатите от измерванията на удовлетвореността от качеството на обучение от студенти и заинтересовани страни, отчетени са отправените в резултат на проучването предложения за подобряване на качеството. През изминалата година Центърът по качество, акредитация и дигитализация на обучението е преобразуван в Център по качество и акредитация. Актуализиран е Правилника за устройството и дейността на органите за управление на качеството в СА „Д. А. Ценов“.

Обучението е осигурено с необходимите ресурси – материални и човешки. Към момента на проведения одит на основен трудов договор са 160 преподаватели и 110 служители.

Създадени са условия за обмен на информация с вътрешните и външните заинтересовани страни. Създадена е система за водене на документирана информация за всички процеси, свързани с управление на качеството на обучението и научноизследователската дейност в Академията.

Стопанска академия извършва обучение в ОКС „бакалавър“, ОКС „магистър“ и ОНС „доктор“ в две акредитирани професионални направления – 3.7. Администрация и управление и 3.8. Икономика.

Документалното осигуряване на процедурите по акредитация и следакредитационно наблюдение и контрол (САНК) в СА „Д. А. Ценов“, съгласно изискванията на Националната агенция за оценяване и акредитация (НАОА), се администрират и координират от сектор „Атестиране, акредитиране и САНК“ към Центъра за качество и акредитация (ЦКА).

С писмо на НАОА № ОА-06-2269 от 09.10.2023 г. СА „Д. А. Ценов“ е уведомена за приключилата процедура за програмна акредитация на докторска програма „Маркетинг“ от ПН 3.8. Икономика. Акредитационният съвет на НАОА дава програмна акредитация на докторската програма (Протокол №21/07.09.2023 г.) на основание обща оценка 9,28.

С писмо на НАОА ОА-06-667 от 27.02.2024 г. СА „Д. А. Ценов“ е уведомена за резултата от проведена процедура за САНК на ПН 3.7. Администрация и управление. Акредитационният съвет на НАОА утвърждава доклада на ПК за САНК (Протокол №2/15.02.2024 г.) и констатира, че СА „Д. А. Ценов“ изпълнява и четирите препоръки, формулирани в решението на ПКСНУ от 23.03.2020 г. (Протокол №12) при програмната акредитация на ПН 3.7. Администрация и управление.

Финансово-счетоводните дейности обхващат процесите и дейностите при счетоводното отчитане на операциите, свързани с изпълнението на бюджета; отчитане на резултатите от стопанската дейност и разпореждането с имуществото и финансите,



## СТОПАНСКА АКАДЕМИЯ „Д. А. ЦЕНОВ” ЦЕНТЪР ЗА КАЧЕСТВО И АКРЕДИТАЦИЯ

както и процесите и дейностите по изготвянето на Годишния финансов отчет на Академията, съгласно Закона за счетоводството (ЗС) и другите нормативни актове, касаещи счетоводното отчитане.

ФСД се осъществяват от финансово-счетоводния отдел (ФСО), който се ръководи от главния счетоводител. Към ФСО е организиран специализиран архив на финансово-счетоводни документи, съгласно разпоредбите на действащото законодателство. Главният счетоводител отговаря за поддържането на архива на финансово-счетоводната дейност.

През 2024 г. е извършен един одит от Сметната палата, при който е констатирано, че ГФО за 2023 година дава вярна и честна представа за финансовото състояние на СА „Д. А. Ценов“, за финансовите резултати от дейността и паричните потоци за годината, в съответствие с приложимата обща рамка за отчитане в публичния сектор. В резултат на проверката не са констатирани неправилни отчитания, не са констатирани случаи на несъобразяване на законите и другите нормативни разпоредби и не са констатирани съществени недостатъци във вътрешния контрол.

Прегледан е Риск-регистърът на СА „Д. А. Ценов“, в който са отразени идентифицираните рискове. През одитирания период не са идентифицирани нови рискове. За всички идентифицирани и вписани рискове са предвидени и предприети необходимите мерки за преодоляването им.

Дейностите по разпореждане с имуществото и финансите на СА „Д. А. Ценов“ се администрира от отдел „Финансово управление и контрол“ при спазването на процедурите, описани в СФУК и в съответствие с националните нормативни документи, касаещи бюджетните организации. През 2024 г. са подготвени 5 обществени поръчки, съгласно План за обществените поръчки за 2024 г., с Вх. №93.00-72/22.12.2023 г., които отговарят на изискванията на Закона за обществените поръчки (ЗОП) и Вътрешните правила за провеждане на процедури за възлагане на обществени поръчки в СА „Д. А. Ценов” – Свищов. Управлението на собствеността на Академията се извършва съгласно Системата за финансово управление и контрол на СА „Д. А. Ценов” и Наръчника на Системата за финансово управление и контрол на СА „Д. А. Ценов”. С Приемо-предавателен протокол от 15.01.2024 г. е приет Наръчник на система за финансово управление и контрол на Стопанска академия „Д. А. Ценов” (Версия 3 от 01.02.2024 г.)

### 3.2. Конкретни констатации

<i>Одитирано звено</i>	<i>Положителни констатации</i>	<i>Препоръки и възможности за подобряване</i>
Ръководство на Стопанска академия	<ul style="list-style-type: none"><li>Ръководството е ангажирано с поддържането и осигуряването на качеството</li><li>Ръководството следи за актуализиране на</li></ul>	<ul style="list-style-type: none"><li>Препоръчително е актуализиране на Наръчник по качеството</li></ul>



СТОПАНСКА АКАДЕМИЯ „Д. А. ЦЕНОВ”  
ЦЕНТЪР ЗА КАЧЕСТВО И АКРЕДИТАЦИЯ

	<p>вътрешните нормативни документи, касаещи качеството на обучение и научните изследвания в Академията</p> <ul style="list-style-type: none"><li>• Ръководството осъществява контрол за спазването на нормативните изисквания и изискванията в системата за управление на качеството в СА „Д. А. Ценов“</li></ul>	
Финансово управление и контрол	<ul style="list-style-type: none"><li>• Всички процедури се извършват в съответствие с вътрешните и националните нормативни изисквания.</li></ul>	<ul style="list-style-type: none"><li>• Създаване на организационни условия за спазване Заповедите, свързани с ресурсното обезпечаване на дейността, планирането на обществените поръчки и организацията на бюджетния процес в СА „Д. А. Ценов” от всички заинтересовани звена по отношение на:<ul style="list-style-type: none"><li>– предоставяне на информация за наличието и срока на действащи договори, по които се извършват и/или предстои да се извършват разходи за обезпечаване на дейността с предвидим и/или регулярен характер, включително разработени проекти в етап на очакване на одобрение, като процеса обхваща начина на финансиране (собствени средства и средства от бюджета на конкретните структурни фондове), авансови плащания, верификация на разходите, финансовия план от стартиране на проекта в бюджетната година и съобразяването му с текущите разходи на Висшето училище по конкретни направления и възможността за възлагане</li></ul></li></ul>





## СТОПАНСКА АКАДЕМИЯ „Д. А. ЦЕНОВ” ЦЕНТЪР ЗА КАЧЕСТВО И АКРЕДИТАЦИЯ

		чрез обществени поръчки, съгласно действащото законодателство. • Привличане на лице с познание по процеса на възлагане на обществени поръчки и националната електронна веб-базираната платформа Централизирана автоматизирана информационна система „Електронни обществени поръчки“ (ЦАИС ЕОП)
Финансово-счетоводен отдел	• Всички процедури се извършват в съответствие с вътрешните и националните нормативни изисквания.	Осигуряване на възможност за запазване и стимулиране на персонала

#### 4. Заключение от одита

От извършените дейности по одита и направените оценки могат да бъдат формулирани следните **общии изводи**:

Първо, организацията е създадала, внедрила, поддържа и непрекъснато подобрява своята СУК като е очертала необходимите процеси и техните взаимодействия, в съответствие с изискванията на действащите вътрешни и външни обстоятелства, в това число националните и вътрешните нормативни документи.

Второ, висшето ръководство познава и се ангажира с осигуряване качеството в Стопанска академия като планира и осъществява непрекъснатото подобряване на Системата за управление на качеството.

Трето, разработени са процедури по планиране на обучението и научните изследвания, определени са изискванията към образователния и научния продукт, предвидени са мерки за наблюдение, измерване, анализ и оценяване на продуктите, организиран е ефективен процес за обмяна на информация със заинтересованите страни, предвидени са мерки за управление на несъответстващия продукт. За всички процедури се води документирана информация и се съхраняват записи от всички дейности, свързани с качеството.

Четвърто, Стопанска академия е предприела мерки за подобряване на ефективността и ефикасността от действието на СУК, създадала е съответните писмени процедури за наблюдение, измерване и анализ на учебната и научно-изследователската дейност и постоянно предприема мерки за подобряване качеството.

Пето, разработена е Стратегия за управление на риска и се води Риск-регистър, който позволява да се проследяват и контролират предприетите действия по идентифицираните потенциални рискове.



## СТОПАНСКА АКАДЕМИЯ „Д. А. ЦЕНОВ“ ЦЕНТЪР ЗА КАЧЕСТВО И АКРЕДИТАЦИЯ

Шесто, разработени са процедури по осъществяване на финансово-счетоводните дейности, които се извършват съгласно действащите национални нормативни изисквания.

При проведения одит **не са констатирани несъответствия** с действащата в страната и в Стопанска академия нормативна уредба, с елементите на стандарта ISO 9001:2015 и изискванията на МОН и НАОА

Одитираните дейности и процеси показват ефикасно организиране, администриране, управление и контрол на качеството, спазване на нормативните изисквания и предвидените в Системата за управление на качеството в Стопанска академия принципи.